

ارزیابی تطبیقی سطح کیفی پارک های شهر رشت ، از دیدگاه شهروندان (مطالعه موردی: پارک بانوان، توحید، ملت و محتشم)

فاطمه آهنی*، مجید ابراهیم زاده، فاطمه همت جو، نیلوفر حاجی پور

۱- دکتری معماری، عضو هیأت علمی دانشگاه آزاد اسلامی، واحد فومن و شفت، n.ahani81@gmail.com

۲- دانشجوی کارشناسی ارشد معماری، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد رشت ، majid.eb7@gmail.com

۳- دانشجوی کارشناسی ارشد معماری، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد رشت، saeideh.hms@gmail.com

۴- دانشجوی کارشناسی ارشد معماری، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد رشت ، niloofar.hajipour@yahoo.com

چکیده

به دنبال گسست تدریجی رابطه انسان با طبیعت که در نتیجه گسترش شهرنشینی به وقوع پیوسته است ، فضاهای سبز (پارک ها) به عنوان بخشی مهمی از ساخت کالبدی شهر ، نقش تأثیرگذاری را در تأمین نیازهای روحی، جسمی و اجتماعی انسان ، بهبود کیفیت زندگی شهری و زیست پذیر نمودن شهرها ایفا می نمایند . در همین راستا و نظر به ضرورت ارتقاء کمی و کیفی این فضاها ، پژوهش حاضر به ارزیابی تطبیقی سطح کیفی چهار پارک شاخص شهر رشت (پارک محتشم ، بانوان و توحید و ملت) ، با تکیه بر میزان رضایتمندی مراجعان آنها پرداخته است .

شایان ذکر است که تحقیق حاضر به لحاظ روش انجام مطالعه، تحقیقی توصیفی - تحلیلی و پیمایشی بوده و نتایج حاصل از آن جنبه کاربردی و توسعه ای دارد . گرد آوردی داده ها در این پژوهش با تکیه بر مطالعه کتابخانه ای و برداشت میدانی (شامل پرسشنامه و مشاهده) و تحلیل اطلاعات نیز به دو روش کیفی (تحلیل محتوای اطلاعات به دست آمده از طریق مشاهده) و کمی (آمار توصیفی با استفاده از نرم افزار spss و excel) صورت گرفته است .

یافته های تحقیق نشان می دهد که پارک ملت و محتشم از لحاظ سطح کیفی در جایگاه بالاتری نسبت به دو پارک دیگر قرار داشته و پارک بانوان از پایین ترین سطح میزان رضایت مراجعان برخوردار است ؛ آنچه ضرورت رسیدگی جدی مسئولان به وضعیت این پارک را مسجل می سازد . به صورت کلی نیز چنین به نظر می رسد که بیشترین میزان رضایت در پارک های مورد بررسی، مربوط به شاخصه سهولت دسترسی (بصری و فیزیکی) و طراحی فضای سبز و مهمترین علت ناراضیتهای مردم، قلت امکانات ،تجهیزات راهنما و نوع مبلمان در آنهاست .

واژه های کلیدی: پارک، فضای سبز، شهر رشت ، رضایتمندی ، کیفیت محیط شهری

۱- مقدمه

امروزه گسترش شهرنشینی و دوری از طبیعت، باعث بروز بحران های جدی در جوامع معاصر شده است . هجوم به شهرها و کمبود فضا، از بین رفتن فضاهای طبیعی و توسعه شکل جدید شهرنشینی یعنی آپارتمان نشینی را به دنبال داشته و این مسأله، یکی از عوامل مهم افزایش فشار بر روی انسان هاست . [1] در همین راستا، صاحب نظران یکی از مؤثرترین راههای مقابله با معضلات شهرنشینی را تقویت رابطه انسان شهرنشین با طبیعت برشمرده اند؛ رابطه ای که در زندگی شهری تا حدودی گسسته شده است . [۲] در این میان ،یکی از استراتژی های مهم، ارتقاء کمی و کیفی فضاهای سبز شهری (پارک ها) است که به عنوان بخشی مهم از ساخت کالبدی شهر ، نقش تأثیری گذاری را در حفظ تعادل محیط زیست شهری ،تعدیل آلودگی هوا ،تأمین نیاز جسمی روانی و اجتماعی انسان ایفا می نمایند. این فضاها به واسطه برخورداری از قابلیت درمان